

O V E R Z I G T
 VAN TWEE
 A L B A A M I C O R U M
 UIT DE XVII^{DE} EEUW,
 DOOR
 JHR. H. B. VAN SMINIA.

Bij het ontvangen van de nieuwe reeks van werken van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te Leiden, 7de deel, 2de stuk, viel al dadelijk mijne bijzondere aandacht op het eerste daarin opgenomen stuk, het Overzicht, namelijk, eener verzameling Alba Amicorum van Jhr. F. A. Ridder van Rappard. Met groot genoeg en herlas ik deze voortreffelijke mededeeling, en herinnerde mij daarbij tevens, dat ook ik in het bezit was van een paar Alba, welke mij, bij een naauwkeurig onderzoek, van te groot belang voorkwamen, om voor altijd in mijne bibliotheek opgesloten te blijven, en aan het lezende publiek onthouden te worden.

Ik zal er mij evenwel niet op beroemen, dat mijne Alba zoo vele namen van wereldvermaarde geleerden, krijgsvan staatsmannen in zich bevatten, als er te vinden zijn in de verzameling van den kundigen schrijver van bovengenoemd Overzicht, doch ik vlei mij echter, dat zij voor den beoefenaar van de geschiedenis onzes Vaderlands, en vooral van het gewest mijner geboorte, menigvuldige her-

inneringen zullen opleveren aan aanzienlijke en bekwame personen, die zoowel in Friesland, als in andere gedeelten van Nederland, en zelfs in vreemde oorden, in de vakken van regtsgeleerdheid, godgeleerdheid, staatkunde enz., hebben uitgemunt.

De familie-aanteekeningen, in mijne beide Alba voorkomende, maken dezelve, mijns inziens, nog meer belangrijk, vooral omdat zij wetenswaardige bijzonderheden mededeelen van een geslacht, waarvan, zoo ver mij bekend is, geene stamlijst anders, dan in een handschrift onder mijne papieren berustende, bestaat.

Na dit kort voorberigt zoude ik dadelijk tot de vermelding van den inhoud der vriendenrollen kunnen overgaan, ware het niet, dat ik het volstrekt noodig oordeelde, het voornaamste gedeelte van de inleiding van Jhr. van Rappard in deze bijdrage over te nemen, omdat de werken der Maatschappij niet in aller handen, en de daadzaken, daar vermeld, bij velen mijner lezers ook van elders onbekend zullen zijn.

Volgens zijn gevoelen dan schijnen deze geschriften voornamelijk hunnen oorsprong in Duitschland gehad te hebben, en is het opmerkelijk, dat er geene eigenlijke Alba bekend zijn vóór den tijd der Hervorming, ofschoon daaruit nog niet blijkt, dat zij uit de Hervorming zijn voortgesproten. » Maar (voegt hij er bij) het is zeer wel » mogelijk, dat de Hervorming op derzelver gebruik in » vloed hebbe gehad, in zoo verre deze gebeurtenis krach- » tig heeft gewerkt op de zucht tot geestontwikkeling en » beschaving, en den lust tot het bezoeken van onder- » scheidene hoogeschoolen en geleerde mannen.

» Daarbij kunnen dan de Alba van lieverlede zijn aan- » gewend, om zich bij de geleerden en aanzienlijken te » legitimeren en aan te bevelen. Hier van daan welligt, » dat vele Alba duidelijk blijken te hebben gediend op de

» wetenschappelijke reizen der bezitters, of terwijl deze
 » aan de Hoogescholen vertoefden. Men bespeurt er tevens
 » uit, dat het in dien tijd niets ongewoons was, zich een
 » Album te zien voorgelegd. Men gebruikte, zoo het
 » schijnt, hiervoor geene losse blaadjes, maar stevige en
 » min of meer kostbare ingebonden boekjes, wel geschikt,
 » om op reis te worden omgevoerd, des noods in den zak
 » gedragen. Evenmin was men toen verlegen met hetgene
 » men in het aangeboden boek zou inschrijven. Velen
 » hadden zich een eigen zin- of kenspreuk gekozen, of
 » ook deze en gene merkwaardige sententie was eene gang-
 » bare munt, waarmede men den Album-bezitter geriefde.
 » Dat zij niet altijd aan vrienden in den eigenlijken zin
 » werden voorgelegd, toonen de namen van aan elkander
 » vijandige personen, die soms in eene en dezelfde vrien-
 » denrol voorkomen.”

Gewagende van den oorsprong der Latijnsche benaming, zegt de schrijver! » Wie denkt hierbij niet aan de velerlei
 » tafelen, lijsten en naamrollen, onder den naam van Album
 » bij de Romeinen bekend?

» Geen wonder derhalve, dat de band met witte bladen,
 » bestemd om de namen van vrienden en begunstigers te
 » ontvangen, den naam van Album Amicorum verkreeg.
 » Deze benaming was de algemeen gebruikelijke. Echter
 » komen er ook voor onder den titel van Philothica; Liber
 » memorialis; Gazophylacium literarium; Armamentarium
 » eruditum; Museum literarium; Theatrum eruditorum;
 » Apiarium; Hortus amicorum, en welligt meer dergelijke,
 » doch met welke ik de aandacht niet verder wil ver-
 » moeijen.”

» De Alba waren meestal kleine, langwerpige boekjes,
 » met wit papier. In den regel was dit zoo, maar op dien
 » regel werden uitzonderingen gevonden. Men bezigde
 » somtijds andere, gedrukte boekjes, met wit papier door-

» schoten, voor hetzelfde oogmerk, of men had zelfs boekjes met zinnebeeldige voorstellingen of blanke wapenschilden gereed om die wapenfiguren te ontvangen, in koper gegraveerd, en geheel en al ingerigt om voor Alba te dienen.”

Jhr. van Rappard bezit van beide soorten, de mijne zijn met wit papier.

» Niet alle Alba hebben aan vermaarde bezitters toebehoord, maar het komt hierbij minder aan op den waard, dan op zijne gasten.

» Bestemd om eene groote verscheidenheid van personen in zich op te nemen, verleenen de Alba wel eens een schuilhoek aan handteekeningen, die elders te vergeefs worden gezocht.”

Het bovenstaande, door mij aangehaalde, is, naar mijn gevoelen, allezins voldoende, om den gewonen lezer met den aard en het doel der Alba bekend te maken; hem, die verder in de zaak wil doordringen en meer bijzonderheden vernemen, verwijs ik bij dezen tot het Overzigt zelve, en ga thans, zonder verdere inleiding, over tot de beschrijving van de beide Alba, in mijne boekverzameling aanwezig (1).

I.

Het Album van Henricus Rhala, J. U. D., in 12°.

De bezitter van dit Album was Henricus Rhala, eenige zoon van Johan Henrici Rhala, Ontvanger der Klooster- en Geestelijke goederen in Friesland, wiens voorouders gewoond hebben op eene zathe te Ytens, in Hennaarde-

---

(1) Wanneer het blijken mogt, dat dit verslag door het publiek met welgevallen wordt opgenomen, heeft men waarschijnlijk een dergelijk te wachten van eenige andere merkwaardige Alba, in het Provinciaal Archief van Friesland en elders voorhanden.

radeel (2), en van Aaltje de Veno of de Veen. Hij werd geboren te Leeuwarden in 1591, kwam in 1606 aan de Akademie te Franeker, en werd als Advocaat bij het Hof van Friesland ingeschreven den 19 Junij 1614. In 1618 beroepen als Hoogleeraar aan de Akademie te Franeker, onderwees hij daar eerst de welsprekendheid en de geschiedenis, en later de regten.

Het Album is voorzien van een titelblad, waarop zijn eigen wapen is afgebeeld, omringd van vier anderen. Rhala, de Veen, Roorda van Tjummarum en Mamminga. Hierop volgt de titel, luidende aldus: *Henrici Rhala Frisii Amicorum monumenta*, met het vierregelig gedicht:

„ Quod summum natura dedit, vereq. beatum
 „ Inter mortales foedus amicitiae.
 „ Foedus amicitiae, fidei tutamen amicis
 „ Offero, signa peto vincula; nomina erunt.”

Benevens zijn symbolum » Adspiciunt oculis superi mortalia justis.” — Op de tweede bladzijde komen eenige familie-aanteekeningen in het Latijn voor, met het opschrift: » *Matrimonij et exinde generationis series hæc posteritate Henrici Rhala et Anna Duerkops conjugum sacrata esto.*” Uit dezelve blijkt, dat zij den 4 Julij 1624 in de Gasthuiskerk te Embden getrouwd zijn, en dat dit huwelijk vier dagen lang met veel pracht gevierd is door meer dan honderd personen van allen rang en stand, in het huis van zijnen schoonvader (in ædibus Duerkopianis) aldaar; dat zijn oudste zoon, Philippus ter Moelen, geboren is den 26 September 1625 te Embden; zijn tweede zoon, Johan, te Franeker, op Botniahuis, den 9 September 1630; zijn

---

(2) Geslachtregister in HS. Vriemoot, *Athen. Fris.*, blz. 193, zegt, dat men meent, dat het geslacht zijnen naam ontleend heeft van een landgoed, Rhala geheeten, liggende onder Wyus in Tietjerksteradeel.

derde zoon, Franciscus, aldaar den 18 Februarij 1636, en dat beide laatsten gedoopt zijn door den bekenden Leeraar bij de Hervormden, Ds. Focco Johannis.

In zijn album schreven:

Hermannus Vultejus, geboren 1555, overleden 1634, eerst Hoogleeraar in de Grieksche taal en Pensionaris van de Akademie te Marpurg, later eerste Professor in de regten aldaar, door Keizer Ferdinand II tot Comes Palatinus, Ridder en Raad benoemd. Hij gaf onderscheidene regtsgeleerde werken uit; zijne zinspreuk was: » Dominus » mecum, non timebo, quid faciat mihi homo? »

Dionysius Gothofredus of Godefroy, in 1549 uit een voornaam geslacht te Parijs geboren. Hij studeerde te Leuven, Keulen en Heidelberg, en werd reeds in zijne vaderstad tot belangrijke bezigheden gebruikt, toen de treurtooneelen van den St. Bartholomeus-nacht hem zoo groote vrees aanjoegen, dat hij ijlings Frankrijk verliet en zich te Geneve vestigde, waar hij Hoogleeraar in de regten werd. Naderhand naar Heidelberg beroepen, bleef hij aldaar, tot dat in Duitschland de oorlog uitbrak, en begaf zich toen naar Straatsburg, waar hij in 1622 stierf. Zijne zinspreuk op het Album-blad van Rhala luidt aldus: » Initium sapientiae, timor Domini. » Hij bezorgde eene uitgave van het *Corpus Juris*, met zijne aantekeningen.

Johannes Buxtorfius (Buxtorf) te Camen, in Westphalen, in 1564 geboren, Hoogleeraar te Bazel. Hij verzamelde eene voortreffelijke bibliotheek, en onderhield verscheidene Joden op zijne kosten, om beter in de verborgenheden van hunne godsdienstige gebruiken in te dringen, zoodat hij groote achting onder hen verwierf, en zij hem van alle kanten brieven toezonden. Te Leiden en te Seaumur als Professor in de Hebreeuwsche taal beroepen, bleef hij echter deze betrekking te Bazel bekleeden. Hij schreef onder-

*

scheidene werken, en stierf in 1629 aan de pest. Zijne zinspreuk ontleende hij aan Jesaia 65, vs. 1.

Joannes Maccovius (Makowski), geboren in 1588, uit voorname ouders te Lobzenica in Polen. Hij kwam als Gouverneur van de Poolsche Baronnen Johannes Demetrius en Christiaan a Gorai Goraisky, te Franeker, werd aldaar in 1615 tot Hoogleeraar in de theologie beroepen, en trouwde met Antje Ulenburgh, zuster van de vrouw van den beroemden schilder Rembrandt. Hij gaf verscheidene werken uit, en overleed in 1644. Zijne zinspreuk was: » Ardua nactus est, in se contentus sonos."

Jacobus Gruters (Gruterus), in Zeeland geboren, zoon van Petrus Gruterus, Hoogleeraar aan de Doorluchte School te Middelburg. Hij schreef eenige werken, doch gaf ze niet in het licht.

Keympe van Donia, die zich onderteekende Kempo a Donia, N. F. (Nobilis Frisius), en de zinspreuk voerde: » Nihil est tam proprium hominis, quam non modo beneficio sed etiam benevolentiae significatione allegari." Hij kan geen ander geweest zijn dan Keympe, de zoon van Sierck van Donia en Auck van Donia, die aan de Akademie te Douay gestorven is (3), en tijdens deze inscriptie te Heidelberg studeerde.

Cornelis Gothofredi, die zich vriend en landsman (popularis) van Rhala noemt, en zijne inscriptie te Heidelberg vergezeld doet gaan van zijn fraai geteekend wapen, vertoonende een gouden leeuwenkop gestoken op een zwaard, met aan weêrszijden eene gouden ster op een rood veld, zal hoogstwaarschijnlijk een zoon geweest zijn van Georg Gothofredi, Raad in het Hof van Friesland, en Trijn van Beyma. Hij schreef boven zijne opdracht: » Nulla civitas » sine fide, sine justitia, sine Christo stabit, neq. ulla

---

(3) *Stamboek van den Frieschen Adel*: Harinxma Donia.

» politia. Quippe sine his armis non Rex, sed Tyrannus,
 » non civitas sed furiosa multitudo, non Resp. et ordo sed
 » horrenda confusio dicitur.”

Matthias van Vierssen, Leov. Frisius, de oudste zoon van Willem van Vierssen, Muntmeester van Friesland enz., en Titia Gothofredi. Hij studeerde te Heidelberg, en werd later Raad in het Hof van Friesland, Lid van de Staten-Generaal en Ambassadeur naar Denemarken; hij voegde bij zijne inschrijving in het Album van zijnen vriend zijn wapen, en voerde tot zinspreuk: » Victi quandoq. resurgunt.” Vóór 19 Maart 1655 was hij overleden.

Johannes Hill, Frisius Orientalis, welligt de vader van den vermaarden Medicus Willem Hill, in 1660 te Londen en Dublin.

Johannes Tarnovius, geboren in 1586, een beroemd Godgeleerde; hij schreef beoefeningen over de H. S., eene verklaring over de groote en kleine Profeten en Boetspalmen, en overleed in 1629.

Behalve de hier genoemden, vinden wij nog de namen van: Hermannus Kirchnerus, misschien een zoon van den beroemden Hoogleeraar in de godgeleerdheid te Helmstad, Timotheus Kirchnerus; Philippus Hoffman; Christophorus Deichman, J. U. Dr. te Marpurg; Joannes Jacobus Feschius, Professor te Bazel, denkelijk de vader van Remigius en Christophorus, die in het volgend Album voorkomen; Paulus Wagner, uit Brunswijk, J. U. D., te Bazel; Petrus de Spina, te Heidelberg; Petrus Elias Schröter, J. U. D.; Jacobus Fabricius, met zijn wapen in vieren gedeeld: twee vrouwen ter halver lijve op zilver, en twee zwarte adelaarsvleugelen op blaauw. Er worden wel twee personen van zijnen naam bij Hoogstraten genoemd, doch ik geloof niet, dat hij door een van beide bedoeld wordt; J. Puten; Henricus a Wense; Nicolaus Victius; Samuel Sarlgräter; Rotgerus Bolardus, Fris. Orientalis; Erasmus

Posthius en Johannes Wyfferding, uit Zwolle, die tot symbolum had: » Nullius addictus jurare in verba magistri.»

Uit de jaartallen en plaatsen, gevoegd bij de inscriptiën der vrienden en bekenden van Henricus Rhala, meen ik te kunnen opmaken, dat hij in het begin van 1613 nog te Marpurg studeerde; reeds in de eerste maanden van dat jaar naar Heidelberg vertrok, en in Januarij 1614 zich te Bazel bevond, waar hij tot Doctor in de regten is bevorderd, zoo als hij dan ook in de laatst gedagteekende blaadjes *Juris Utriusque Doctor* genoemd wordt (4).

III.

Het Album van Johannes Rhala, J. U. D., in 12°. langwerpig formaat.

De eigenaar was Johannes Rhala, tweede zoon van den hierboven genoemden Henricus Rhala. Hij werd geboren den 9 Februarij 1630, en overleed den 17 Junij 1686.

Het Album is getiteld: *Johannis Rhala Frisii Amicorum monumenta*, en heeft tot opschrift hetzelfde Latijnsche gedicht, dat bij zijnen vader voorkomt, met het onderscheid, dat het tweemaal herhaalde woord aldaar *Foedus* en hier *Pectus* geschreven wordt, met de zinspreuk: » *Confidens in Domino, non confundetur.*»

Op de tweede bladzijde komen weder eenige familie-aanteekeningen in het Latijn voor, hier evenwel zonder bovenschrift, welke onder andere, minder belangrijke, de volgende bijzonderheden bevatten, namelijk: dat zijn vader, de bovengenoemde Professor, den 18 November 1640, te

---

(4) Zijne inscriptie in het Album van Rommert van Ockema wordt door Jhr. van Rappard, op blz. 120 van het meermalen aangehaald *Overzicht*, onder de *belangrijke* geteld.

Franeker is overleden en in de groote kerk aldaar begraven; zijn jongste broeder, Franciscus, den 7 December 1655 te Franeker, zijn oudste broeder, Philippus, Secretaris van de Grietenij Tietjerksteradeel, tegen het einde van de maand Maart 1660 te Bergum zijn gestorven, en zijne moeder, Anna Duerkop, ter eerstgemelde plaats, op den 5 December 1665, in het drie en zestigste jaar haars ouderdoms overleden en bij haren man en beide zonen aldaar werd begraven. Vervolgens dat hij zelf den 11 October 1653 te Bazel tot Doctor in de regten is gepromoveerd; den 16 April 1666 door den Predikant van Bergum, Martinus Lauerman, in den echt is verbonden met Ida, dochter van Regnerus van Andringa, Grietman van Utingeradeel, en Dedtje Lycklama à Nijeholt; dat hij door het Kwartier van Zevenwouden, den 26 Februarij 1667, benoemd is tot Raad in den Hove van Friesland; dat zijne oudste dochter, Anna, geboren is te Bergum, den 9 April 1667, hem den 3 November 1668 een zoon werd geboren, naar zijnen vader Hendrik genoemd, doch die reeds in het volgende jaar (den 12 Februarij) overleed; dat hij den 14 Mei 1670 weder eene dochter kreeg, Margaretha (5) geheeten, en deze gevolgd werd door eene andere, Decia of Dedtje, welke echter slechts ruim eene maand oud werd; dat zijne echtgenoot Ida van Andringa den 1 Julij 1672, in den ouderdom van vier en twintig jaren, overleed, en hij den 16 Mei 1675 te Larrelt, in het Hertogdom Oldenburg, hertrouwde met Gratia van Dorsten, weduwe van N. Gennsius (6), welke den 31 December 1679 stierf en te Franeker is begraven; dat hij bij haar

---

(5) Zonderling is het, dat deze dochter hier alleen Margaretha genaamd, overal elders, bij Vriemoet, bij Ferwerda en zelfs in mijn handschrift, Ida Margaretha heet; denkelijk heeft men dezen naam, na het overlijden van hare moeder, bij den haren gevoegd.

(6) Vriemoet, *Athen. Fris.*, blz. 197.

den 31 October 1676 eenen zoon kreeg, weder Hendrik genoemd, die kort na de geboorte overleed; zoo als ook het geval was met nog eenen anderen van denzelfden naam, den 17 November 1679 geboren, en twee dagen later gestorven, en eindelijk, dat hij den 11 Januarij 1678 door het Kwartier van Zevenwouden benoemd werd tot Curator van de Akademie te Franeker.

In zijn Album schreven :

Johannes Coccejus, in 1603 te Bremen geboren, waar zijn vader Secretaris van de Stad was, Hoogleeraar in de godgeleerdheid te Leiden. Hij is te wel bekend, dan dat ik hier verder iets van hem behoef te vermelden. Zijne zinspreuk, boven het door hem geschonken blaadje, is in het Grieksch en ontleend aan de Openbaring van Johannes.

Gulielmus Cup, geboren te Bommel, in Gelderland, eerst Professor in de regten te Harderwijk en later te Franeker. Hij gaf eenige regtsgeleerde werken uit, en overleed in 1667. Zijne zinspreuk was uit Juvenalis, Sat. 1: » Probitas laudatur et alget."

Johannes Jacobus Wissenbach, geboren te Fronshusen, niet ver van Dillenburg, in het Hertogdom Nassau, in 1607, tot Hoogleeraar in de regten benoemd te Franeker, in plaats van Henricus Rhala, en de leermeester van den zoon van zijnen voorganger. Er zijn vele geschriften van hem bekend. Hij overleed in 1665, en er werd een grafteeken voor hem te Franeker opgericht. Zijne zinspreuk was: Lucas X: vs. 20.

Johannes Antonides van der Linden, geboren te Enkhuizen, in 1609 Professor in de medicijnen te Franeker en Bibliothecaris van de Hoogeschool. De Akademische kruidtuin had veel aan zijne zorg te danken. Later werd hij naar Leiden beroepen, en overleed aldaar in 1664. Bij Vriemoet, *Ath. Fris.*, worden vele geschriften van hem

opgeteld. Zijne zinspreuk was uit Hippocrates, VI, Epid. II, 17.

Bernardus Fullenius, omstreeks 1602 te Leeuwarden geboren, overleden als Professor in de mathesis te Franeker in 1657. Eerst had hij aldaar de Hebreuwsche taal onderwezen. Weinige werken zijn van hem in het licht gekomen. Hij was de vader van Bernardus Fullenius, den leermeester en oom van den beroemden Menno Baron van Coehoorn en de vader van Froukje, de echtgenoot van den niet minder vermaarden Balthasar Bekker. Zijne zinspreuk was: „Ne facias aliis, fieri quod tu tibi nolis.”

Theodorus Zwingerus, te Bazel geboren in 1597, Hoogleeraar in de godgeleerdheid aldaar, nadat hij eerst in de medicijnen had gestudeerd, zoodat hij bij de pestziekte, welke in 1626 hevig in zijne woonplaats woedde, zoowel het ambt van geneeskundige als van predikant kon bekleden. Vóór zijne aanstelling bezocht hij de meeste landen van Europa, en kwam ook in Nederland. Hij had zelfs het plan de Synode van Dordrecht bij te wonen, doch kreeg in zijn vaderland een beroep als Predikant, en moest dus daarvan af zien. Hij overleed in 1654, en gaf een paar werken uit.

Johannes Buxtorfius, zoon van den bij Henricus Rhala vermelden Johannes Buxtorfius, in 1599 te Bazel geboren. Hij vorderde in zijne letteroefeningen zoo voorspoedig, dat hij reeds in zijn twaalfde jaar aan de Akademie kwam, en zestien jaren oud zijnde Magister werd. In 1619 kwam hij te Dordrecht, en maakte zich bij vele geleerden in Nederland bekend. Na zijns vaders dood werd hij Professor in de Hebreuwsche taal te Bazel, en overleed aldaar in 1664, nadat hij ter gelijker tijd te Groningen en te Leiden beroepen was, waarvoor hij echter bedankte.

Bernardus Schotanus, geboren te Leeuwarden, een bekend Regtsgeleerde, eerst Advocaat bij het Hof van Fries-

land, naderhand Syndicus, en vervolgens te Franeker, te Utrecht en eindelijk te Leiden, als Hoogleeraar in de regten beroepen, waarbij hij ook de wiskunde onderwees. Hij stierf in 1652, en heeft verscheidene werken nagelaten. Zijne zinspreuk was: » Ora-labora-spera.”

Arnoldus Vinnius (Vinnen), vermaard Nederlandsch regtsgeleerde, in 1633 Hoogleeraar te Leiden, en aldaar overleden in 1657, in den ouderdom van zeventig jaren, vele voortreffelijke geschriften nalatende. Hij voerde tot zinspreuk: » Virtutis laus omnis in actione consistit.”

Remigius Fesch, die zich hier Feserius, en zijn broeder Christophorus, die zich Feschius teekent, beide Hoogleeraars in de regten te Bazel, waar de eerste in 1595 geboren was. Zij gaven zich groote moeite tot het verzamelen van een kabinet van zeldzaamheden, toenmaals het schoonste van Europa; want behalve een aantal uitgelezen boeken en zeldzame handschriften, bezaten zij ook eene menigte kostelijke gesteenten, en onder anderen een agaat van ongemeene grootte, benevens vele rariteiten uit Indië en Amerika. Hierbij kwam nog eene schoone collectie van Grieksche en Romeinsche gedenkpenningen, alsmede van Vorsten en Steden van de drie of vier laatste eeuwen. Remigius stierf te Bazel, zijn symbolum was: » Heu! de » multis satagimus miseri! Unum necessarium.” Dat van Christophorus: » Aliis ignosce multum tibi nihil.”

Johannes Casimir van Botzheim, uit eene adellijke familie in de Neder-Elzas gesproten, in 1658 Voorsnijder aan het Keur-Paltzische Hof. Hij onderteekende zich: Eques Palatinus, met de zinspreuk: » Invia virtuti nulla » est via.”

Nicolaus Heinsius, te Leiden geboren in 1620, een voortreffelijk Latijnsch dichter. Hij gaf Virgilius, Valerius Flaccus, Claudianus, Vellejus Paterculus en Ovidius met zijne aantekeningen in het licht. De Staten van Holland

benoemden hem tot Resident aan het Hof van Koningin Christina van Zweden, welk ambt hij eenige jaren heeft waargenomen. In zijn vaderland teruggekeerd, overleed hij in 1681. Zijne zinspreuk was: » Cedunt prementi fata, » cedentem premunt.”

Jean Nicolas de Parival, onderwijzer in de Fransche taal, te Leiden, die vele werken heeft uitgegeven. Te Leiden schreef hij in het Album van Rhala :

„ Jamais l'homme avant qu'il meure
ne demeure
„ Bienheureux parfaitement
„ Toujours antre la liesse
La tristesse
„ Se mesle secrettement.”

Onder de minder bekenden vinden wij nog in dit Album opgenomen de namen van Carolus Gustavus Kajaun, Baro a Hunoykomia, te Straatsburg; Lucas Burckhardus; Jacobus Mestertius, Eques auratus et Juris Antecessor, ook bij Jhr. van Rappard onder de inschrijvers van het Album van Isaac de la Fontaine vermeld; Jacobus Brandwyller; Casparus Tausius; Joh. de Leunerchtos, Ph. et Med. Prof. te Heidelberg; Joannes Carré, ook genoemd bij Jr. v. R., in het Album van Joannes Naeranus; hij onderteekent zich: Pastor Ecclesiæ Gallicæ Heidelbergensis, en had tot zinspreuk: » Pour durer, j'endure;” Nicolaus Gerlacus Frese, Nob. Fris. Oriental; Gerardus Borsius, Amstel.; Henricus Ledebaur; Augustus a Wense, misschien een zoon van Henricus, in het Album van Henricus Rhala vermeld. Uit zijne zinspreuk: » Dulce et » decorum est pro patria mori,” zoude men kunnen opmaken, dat hij krijgsman was; Petrus Falcisuis (bij Jhr. v. R., in het Album van de la Fontaine), Prof. te Bazel; Christoph. Frider. Crellius; Ciricus Drochenhusius; Johannes Reinhard Widt; Banier Schutten; Bernardus Fri-

dericus Moser de Filsech; Jacob Frider. Rühle; Johannes Henricus a Maderspach; Joh. Theodorus Schmalkalder; Stan. Ulrich Luzellma; Everhard ter Brueck, uit Oostfriesland; Henricus Schotanus a Sterringa; Paulus Terhaarius van Amsterdam; Franciscus Köne, uit Bremen; Nathanaël Vechnerus; Antonius a Dorth, uit Kleef; Frideric Christophle Forstner, met de spreuk: » En vous » aymant, je finiray ma vie;” Johannes Wolfurht; Nicolaus Mathiæ Jacobeus; Arnoldus Mauricius Holterman; Joannes Witkopff; Johannes Menninga, uit Oostfriesland; Henricus Schmettanius; Johannes Pottgieter, uit Oostfriesland; Johannes Georgius Beza; Petrus Ortenfeld; Fredericus, Johannes Joachimus en Jacobus d’Orville, uit ’s Gravenhage; Jacobus Edzarts, volgens zijne inscriptie de contubernaal van Rhala, tijdens zijn verblijf te Heidelberg; Raphael Matthiæ Lundius; Fridericus Pistoir; Bernhardus Speckhanc; Johannes Adolphus Peil; Bernhardus van Bockholt; Johannes Ulricus Weydenkopf; Johannes Georgius Hurlerus, uit Zwitserland; Johannes a Line; Fr. H. van Bergen; Ambrosius Theunemans en Lucas Langerman of Laegerman, die schreef: » Ultimus » in libro, fidissimus inter amicos,” en onder zijnen naam zette: » Scripsi hoc semipotus.”

Uit deze inschrijvingen met de daarbij gevoegde plaatsen dagteekeningen blijkt, dat Rhala vijf Hoogeschoolen heeft bezocht, als: Franeker in 1650; Leiden in 1651; Straatsburg in 1652; Heidelberg in het voorjaar van 1653, en Bazel in de herfst van dat jaar. Op de laatste plaats is hij gepromoveerd, nadat hij te Heidelberg tot Kandidaat in de regten was bevorderd. In 1654 werd hij ingeschreven als Advocaat bij het Hof van Friesland.